

Håndtrillede piller og gav blodigler massage

Provisor Svend Foss kan sammen med apotek Hvide Hest fejre 40 års jubilæum den 1. april

Provisor Svend Foss, Amaliegade 5, kan den 1. april se tilbage på 40 år på apotek Hvide Hest i Horsens.

Det var apoteker H. Schaltz, der den 1. april 1931 åbnede apoteket i Amaliegade for at dække behovet den østlige bydel. Hvide Hest apoteket blev byens fjerde - og sidste.

Inspiration til apotekets navn hentede apoteker H. Schaltz ikke - som man måske kunne tro - fra Sommer i Tyrol, men derimod fra Horsens byvåben. De gængse navne var allerede brugt med Svane- og Løve apoteket, og da der samtidig i København eksisterede et apotek ved navn Sorte Hest, blev det ny apotek i Horsens helt naturligt døbt Hvide Hest.

Provisor Svend Foss var med fra starten. Sammen med endnu en pharmaceut og en defektrice udgjorde han apotekets faste stab. Disse tre fremstillede og blandede 90 pct. af al den medicin, der blev solgt fra apoteket. En stor del af defektricens tid gik med at afveje pulvere og trille piller.

- Det var noget af en luksus med **to pharmaceuter på** et apotek af den størrelse, siger provisor Foss. Og så var søgningen endda ikke så overvældende, for apoteket lå ikke særligt centralt.

- Dertil kom at Kattesund var brolagt, og mange gange foretrak folk at cykle ad den asfalterede Slotsgade og Borberggade ind til bykernen for at handle. Iøvrigt var den nordlige del af Kattesund slet ikke bygget dengang.

Blevet hængende

Provisor Foss, der er født i Lemvig i 1905, startede i 1923 som dicipel i sin fødeby. Han blev exam. pharm. i 1927 og cand. pharm. det følgende år. Derefter kom militærtjenesten, og da den var overstået blev han ansat i Horsens.

- Og her er jeg altså blevet hængende siden, siger provisor Foss, så noget må der jo være ved byen.

- Hvor stort var apotekernes sortiment, da De i sin tid begyndte?

- Udvalget var ikke så stort. Det var mest planteudtræk, miksturer og pulvere, der blev solgt.

- De første tabletter kom frem i min dicipeltid, men de slog først rigtigt igennem senere.

Der er heller ikke nogen egentlig dansk medicinalindustri, og der var kun enkelte fabrikker i udlandet, som vi fik varer fra.

- Da jeg startede i Horsens trillede vi en del piller, men solgte iøvrigt mest miksturer og pulvere. Der blev ekspederet meget individuel medicin ordineret af de enkelte læger. Oftest komponerede lægerne selv opskrifterne alt efter sygdommens

Igler og is

Blodigler var et fast del af varesortimentet. De var påkrævet ved lov lige til 1933. Det var dog ikke mange, vi solgte. Iglerne havde vi gående i en speciel krukke med almindeligt vand - plus en sten. Stenen skulle de bruge til at gnide sig op ad, når de skiftede ham. Det lykkedes alligevel ikke altid for dem - mange af dem fik ligesom et bælte på. Når det skete måtte vi fiske dem op og massere bæltet af.

Af hygiejniske hensyn måtte iglerne kun bruges en gang, men folk fandt ud af at smide dem i saltvand straks efter brugen. Så gylpede de „maden op" og „var så gode som nye".

Foruden iglerne var is tidligere lovpligtig vare på apotekerne. Det

Udviklingen

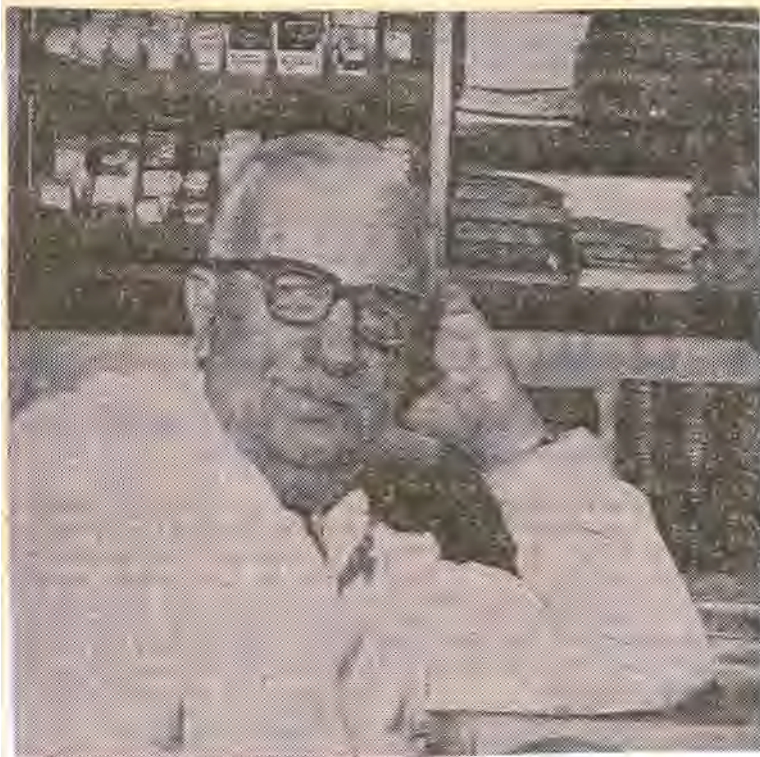
- Har det været let at følge med udviklingen på apoteket i de 40 år?

- Det har været meget spændende at følge med, for der er sket enormt meget, fra vi i 1923 solgte feberstillende pulvere til i dag, da vi råder over både sulfapræparater og penicillin. Det store skred kom med sulfapræparaterne i 30'erne og med penicillinen lige efter krigen.

- Og hvad selve fremstillingsteknikken angår, er der også sket meget. Vi startede med at lave hånd-slåede hovedpinetabletter og enkelte andre piller, som vi fremstillede efter en lille opskriftsbog. Den blev iøvrigt slidt til laser på de fleste apoteker. I dag fremstilles pillerne på en maskine, som spyr flere tusinde ud i

timer.
- Hvad personalet angår er der også sket en betydelig udvikling. Jeg har haft mange kolleger i tidens løb, og apoteker Nymand, der overtog Hvide Hest for tre år siden, er den fjerde - og nok den sidste - apoteker, jeg har „taget hul på", slutter provisor Foss.

lone.

Provisor Svend Foss: Har taget „hul" på fire apotekere